

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 3904. szám

1957, szeptember 17, kedd

4 oldal, 20 ban

Arany János ünnepség Nagykörösön

Vasárnap kezdődtek meg Nagykörösön az Arany János-napok, amelyeket a nagykörösi városi tanács és a Hazafias Népfőnt Arany János emlékeztetének s a 400 éves nagykörösi gimnáziumnak szentel. Vasárnap reggel Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyitotta meg az ünnepséget.

Dr. Petru Groza elvtárs üdvözlése Nagykörös város dolgozóihoz az Arany János ünnepségek alkalmából

Kedves nagykörösi barátaim!
Jogosultnak érzem magam a „barát” megszólításra, miután másodszer örülhettem a nagykörösi ünnepségükön való részvételre.

Néhány hónappal ezelőtt az ottani diákok önkép-zőköre lepelt meg hívó sorával, az Arany János-ünnep-ségükön való részvételre.

Most a Nagy Magyar Alföld határunkkal szomszédos városának, Nagykörösnek dolgozó polgárai irnak városuk tanácselnöke útján, hogy „szeretettel” várnak Arany János emlékére rendezett egyhetes ünnepségükre, lehetőleg más román küldöttekkel együtt, akiknek fogadására készülnek.

Nem kis sajnálkozással kísérek gondolataim oda-felül honfitársaimat. Mi mindent mondhatom volna el közvetlenül, élő szóval mindabból, ami az alkalom-mal agyamba és szívembe töltődött.

Be kell érnem azzal, hogy itthon, elsárgult köny-veim lapjain és irodalmilag jobban felkészült barátaim segítségével böngészsem a nagy költő életéből azt az évtizedet, amit Nagykörösön élt át.

Lelek szememmel látom azt az utcát, amelyet ottani tanárkodása alatt naponta taposott s amely — mint felteszem — ma is viseli Arany János nevét és a szobor-ot, amelyet utolsó lakásának udvarán emeltek a körö-siek. Becsületükre válik, hogy igyekeztek megőrizni a költő emlékét.

Olvasgatom azt is, amit Arany János lángeze az ottani évek alatt teremt és mélyebben értékelem a nagykörösi és kegyeletteljes hódolatát.

Hiszen az ő városuk mentette meg Arany Jánost a mindennapi kenyér súlyos gondjaitól, amelyekkel a szarok császári uralom szabadságharcos kiállításáért és a harcot túlélt forradalmi eszméért sújtotta, elkergetve őt a szülőföldre, Nagyszalonta szerény jégződi állásából.

...Egy őszi délután ernyős szekérbe csomagolva családját, maga pedig pipájával a szekér mellett bal-falra vonult be Nagykörösre, bucsút mondva a nagy-szalontai népeknek, amelynek egyszerű életéhez gyermek-eivől kezdve ezer szál fűződik.

— Nagykörös teremtette meg számára azt a lég-kört, — tanári széke menhelyen tanárúrsainak szerele-tében és tanítványainak ragaszkodásában sütkérezve — amely hozzásegítette, hogy ne vesztse el íhletét és visz-szanyerje költői termékenységét. Hiszen kiváló tanár!

társai voltak a nagykörösi gimnáziumban. Köztük pél-dául János Ferenc, a kémikus, aki a szabadságharc alatt a forradalmi seregeket „kitűnő”, saját maga gyár-totta puskákkal és gyutaccsal látta el... — és mások.

Az ott eltöltött idő alatt alapította meg és mélyi-tette el Tompa Mihállyal, az allegóriák utóérhetetlen költőjével való barátságát.

Ottani tanítványai közül került ki a későbbi jelen-lős regényíró, Tolnai Lajos is.

E környezet levegőjében írta meg a „Nagyidai el-gányok”-at és más epikai műveit, vagy ezek töredékeit, de mindenekelőtt itten született meg világirodalmi érte-kű balladái, amelyeknek népies tartalma, az elnyomás és zsarnokság ellen szüntelenül lázadó szelleme és köl-tői varázsa nemcsak érzékeny lelkű népének, hanem mindazoknak lelkét magával ragadja, akik bár más né-pek fia, megismerhetik a magyar költészet és páratlan kincseit.

Mindezekről — gondolom — írtékesebb írók, iro-dalomtörténészek fognak szólni ez ünnepi napokban a nagykörösiékhöz.

A magam részére — a távolból — megtartom azt, ami ez ünnepség kapcsán oly tanulságosan illeszkedik a napjaink adottságai által reánk rótt feladatokhoz: fel-építeni egy új világot, egy új életet, amelynek hitvallá-sa a béke, a dolgozó népek közötti testvériség, a közös alkotó munka jérémeinek, a szépek, a jó hagyományok-nak és az élet örömeinek istápolásában.

Román honfitársaim jelenléte jelképezze közös tö-rekvéseinket arra, hogy a nagy magyar költő gazdag erkölcsi hagyatékából és a mi román költőink szellemi termékeiből — mindjobban kölcsönösen megismerve azokat — mint közös forrásból merítsünk lelkesedést és tetterőt, saját népeink és az egész emberiség boldogabb és békésebb jövője felé vezető úton bátran, kéz a kéz-ben haladva tovább előre.

Gyomláljuk ki közös erővel az egyének és a népek lelkéből a gyűlölködéstől terhes múltunk meg közelünk-ben ólálkodó maradványait és az újabb összetűzésekkel fenyegető gonoszt.

A nagykörösi román—magyar kézszorítás testesítse meg az elhatározásunkat!

Bukarest, 1957 szeptember 12.

Dr. PETRU GROZA

Városunkba érkezett a Csehszlovák Köztársaság szlovák népiegyüttese

Hétjón délelben 13.20 órakor jutott be a román és csehszlovák nemze-tszinu szászokai felbologozott aradi állomásra a Csehszlovák Köz-társaság szlovák népiegyüttesének vonata.

A December 30 gyár fuoszenekara hangjai mellett szálltak ki a ven-degek a kocsiából. A város üzemének és intézményeinek dolgozó i virá-g-csokrokat nyújtottak át a népiegyüttes tagjainak, majd Kelemen Sándor elvtárs, a városi népértács alelnöke néhány szóban köszöntötte a váro-sunkba érkező szlovák vendégeket. Az üdvözlő szavakra Pavel Toncsik, a szlovák népiegyüttes vezetője válaszolt, megköszönve a meleg baráti jo-gadatlást.

Az ünnepi köszöntők elhangzása után a Perința dallamaira táncperdültek az üzemek küldöttei, a szlovák népiegyüttes tagjaival. Majd a vendégek autóbuszba szálltak és a város megtekintésére in-dultak.

Evnyitó az aradi iskolákban

Szeptember 16-án országunk ta-nuló ifjúsága ismét elindult azon az úton, amely a tudáshoz, az élethez vezet. Ezen a napon vála-mennyi iskolában ünnepélyes ke-retek között tartották meg az 1957—58-as iskolai év megnyitóját. Sok sikert kívánunk tanuló ifjúságunk-nak és pedagógusainknak új fel-adataik elvégzéséhez.

A 4. számú középiskolában hamar otthonra találtak a kis elsősök. Alig léptek kettőt, máris mellettük ter-melt két barátságos fiatal leány. Egyikük a táskájukat vette át, a másik virágcsokorral kedveskedett nekik. A kicsik pedig lassan edesanyjuk kezét is elengedték és bátran felelgettek új barátjuknak és főkéntesen néztek a még óvodástáskával érkező kisebbekre. A kapualatti sorfal egy-re nőtt, mígnem az utolsó első osz-tályos is elfoglalta helyét a sorban. Ekkor megszólalt az iskolacsengő. Hangja betöltötte az udvart és a szíveket. Az elsősök a nagy diákok-tól vezetve félkörben helyezkedtek el az iskola udvarán, szemben a diák-szágal. Mandics Kató VII. osztályos tanuló ekkor kilépett a sorból és me-leg szavakkal köszöntötte az iskola új tanulóit.

— Az utolsó szervezet nevében üdvözlünk benneteket kis első osztá-

lyosok és jó tanulást, kitartó, szor-gos munkában elért sikereket kívá-nunk nektek — fejezte be üdvözlő szavait. A X-esek nevében Mihók Erzsébet fogadta az iskola nagy családjának új tagjait.

Majd mindannyian Berger Mar-git igazgató szavaira figyeltek, aki arra kérte a szülőket, hogy mi-nél gyakrabban látogassanak el az iskolába. Fogjanak össze a tanítók-kal, tanárokkal a közös jóv érdeké-ben, hogy jól képzett, öntudatos, fe-gyelemzett ifjúságot nevelhessenek. Az iskola szép hagyományairól, az éltanulókról, az élsportolóról is szó esik. Követendő példaként állítják a tanulókat elő Vörös Klárát, Marmor-stein Juliót, Szentgyörgyi Agnest, Tóth Erzsébetet és Fritsch Erikát.

A megnyitó beszéd elhangzása után a tanulóknak tanárkíséretben osztályaikba vonulnak. Oláh Erzsé-bet tanító, az első osztályos gyer-mekeket vezeti. A kis csapat tagjai-nak életében örökre felelhetetlen lesz ez a nap. „Annny szeretettel fo-gadják őket, hogy szorongásuk el-múlt. Vidáman ülnek le a kis padok-ba, ahol máris ajándékkal várja őket az iskola. Minden gyermek padján vidám képeslap, színes ceru-za és virág tarkálk.

A Román Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének üzenete Albánia, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Törökország kormányfőihez

Amint a Román Népköztársaság Minisztertanácsának részéről közöl-ték szeptember 10-én Chivu Stoica elvtárs, az RNK Minisztertanácsának elnöke üzenetet intézett: Mehmet Shehuhoz, az Albán NK Miniszter-tanácsa elnökéhez, Anton Jugovhoz, a Bolgár NK Minisztertanácsa elnö-kéhez, Constantin Karamanlishez, Görögország Minisztertanácsa el-nökéhez, Iosip Broz Titovhoz, a Ju-goszláv Szövetségi Népköztársaság elnökéhez, Adnan Mendereshez Tö-rökország Minisztertanácsa elnöké-hez.

Önkhöz fordulok — írja üzeneté-ben a Román NK Minisztertanácsá-nak elnöke — egy olyan problémában, amelynek a román kormány és a ro-mán nép nagy figyelmet szentel, a balkáni országok kapcsolatai megja-vításának és fejlesztésének probléma-jában, ezen országok népei barátságá-megerősítésének és békés együttélésük problémájában.

A román kormány örömmel álla-pítja meg, hogy jelenleg Románia kapcsolatai a Balkán országaival po-zitív módon fejlődnek és arra törek-szik, hogy ezek mind tartósabbakká és gyümölcsözőbbé váljanak.

A továbbiakban az üzenet foglal-kozik a Román Népköztársaságnak, a Balkán minden egyes országával fenntartott kapcsolataival külön-külön.

A Román Népköztársaság és az Albán Népköztársaság között — mu-tat rá az ALBAN NK MINISZTER-TANÁCSA ELNÖKEHEZ küldött szö-veg — gyümölcsöző és tartós szocia-lista együttműködési és kölcsönös segítői kapcsolatok alakultak ki, a-melyek szüntelenül erősödnek és fej-lődnek. Fokozódnak a gazdasági, kulturális cserék, a tudomány és a kultúra embereinek, a társadalmi szervezetek képviselőinek kölcsönös látogatásai.

A két államot szorosan egyesítik erőfeszítéseik a béke és a nemzetközi együttműködés elősegítésére.

A BOLGAR NK MINISZTER-TANÁCSA ELNÖKEHEZ intézett szö-veg rámutat arra, hogy a román és a bolgár nép kö-zötti barátságának régi hagyományai vannak, amelyek a szocialista együtt-működés során méginkább és teljes fényben megnyilvánulnak és Romá-niát s Bulgáriát megbontathatlan bará-ti kapcsolatokkal egyesíti.

A román NK és a Bolgár NK kö-zötti szüntelenül erősödő és bővülő politikai, gazdasági és kulturális ka-pcsolatok aktív tényezői a két ország gazdasági és kulturális haladásának, reményteljes támaszai a békéért és a népek közötti barátságért folytatott harcuknak.

Bizonyos vagyok abban — hang-sulvazza a GÖRÖGORSZÁG MI-NISZTERTANÁCSA ELNÖKEHEZ intézett szöveg, — hogy osztozik a Románia és Görögország közötti ka-pcsolatoknak az utóbbi időben való alakulása feletti megelégedésben.

Népeinket régi együttműködési hagyományok és számos közös ér-dek fűzi egybe. A közöttük fennálló barátság és kölcsönös rokonszenv alapján a román—görög kapcsola-tok gyorsan fejlődnek és erősödnek.

Gazdasági téren mind változato-sabb területek nyílnak meg orszá-gaink gazdasági igényeinek kölcsö-nösen előnyös kielégítésére. Nagy szívélyességgel fogadják az egyik ország művészeinek és kulturájának képviselőit a másiknak a területén.

Kétségtelen, hogy az országaink közötti együttműködési kapcsolatok bővítésére és megerősítésére irányuló bármely akció népeink helyeslének és erőteljes támogatásának fog örvendeni.

A román nép és a román kormány részére jelentős tényező képez a Ro-mán Népköztársaság s a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság közötti baráti kapcsolatok állandó előre-haladása — hangzik a JUGOSZLA-V SZÖVETSÉGI NEPKÖZTARSASÁG ELNÖKEHEZ intézett szöveg.

Folytatva a román nép és Ju-goszlávia népei közötti barátság régi hagyományait, a román—jugoszláv együttműködés ma a szocialista cél-jainak megvalósításának egysége al-pján erősödik és fejlődik.

A román és a jugoszláv kormá-nnyok bukaresti és Brijoni közös nyilatkozatai széleskörű és konkrét mun-kaprogramot határoztak meg a Ro-mán Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság közötti gyümölcsöző kapcsolatok állandó el-mélyítésére és kiszélesítésére.

A két kormány következetesen lép-teti életbe ezt a programot népeink és az egyetemes béke érdekében.

Ami a Törökország és Románia közötti közvetlen kapcsolatokat illeti, — hangzik a TÖRÖKORSZÁG MI-NISZTERTANÁCSA ELNÖKEHEZ in-tézt szöveg, — úgy vélem, hogy né-peink érdekében kölcsönös jóindulat után széleskörű fejlődésüket bizto-síthatjuk politikai, gazdasági és kul-

turális téren, a kölcsönös tisztelet és előnyök alapján.

A Románia és Törökország között 1933-ban Ankarában megkötött ba-rátsági, megneemtadási, választott bírósági és békéltetési egyezmény ki-mondta, hogy országaik és né-peink között „sérthetetlen béke és őszinte barátság van és lesz”. E szerződés létrejötte óta eltelt majd-nem negyed évszázad alatt a felek egyike sem volt kénytelen a szerző-dés választott bírósági és békéltetési záradékaihoz folyamodni. Ez arról tanusodik, hogy országaink között nincs egyetlen olyan nézeteltérés sem, amely megakadályozná jóviszo-nyunk fejlődését.

Meg vagyok győződve róla, hogy az országaink közötti kapcsolatok ki-bővítésére és megerősítésére irá-nyuló bármely akció meleg fogad-tásban részesül mind a román, mind pedig a török nép részéről. A továbbiakban a balkáni országok kor-mányfőihez intézett üzenetnek a kö-vetkező a tartalma:

A román kormány egyszersmind szíldar meggyőződését fejezi ki, hogy a sokoldalú békés együttműködési kapcsolatok létrehozása a balkáni térség összes államai között, meg-felel az e térségbeli népek alapvető érdekeinek a béke és biztonság bi-ztonságáért, gazdasági és kulturális előbbrehaladásuk, valamint az egész világ békéje érdekében.

Ezen országok népei, amelyek mélyen érzik a béke meg-örzömbben s megszilárdításában, már hosszabb ideje szükségét érzik ilyen-fajta kapcsolatoknak és meg va-gyok győződve arról, hogy melegen felkarolják ama erőfeszítéseket, melyek ezek fejlesztésére irányulnak. Az évtizedek folyamán a balkáni né-pe közötti barátsági kapcsolatok jöt-tek létre, megerősödött a közös ér-dekek tudata és az a törekvésük, hogy még szorosabb és közelebb-ről együttműködjenek.

A balkáni országok gazdasági és kulturális fejlődésének jelenlegi sa-ka-szában véleményünk szerint széles megvalósítási terület van az egy-más közötti kapcsolatok megerősíté-sének és kiterjesztésének.

Természetesen nem tévesztjük szemelőt, hogy egyes balkáni államok között vannak függőben lévő problé-mák és egyes vitás kérdések. De ez a tény a román kormány véle-ménye szerint, nem kell hogy megaka-dályozza a Balkán-államok közötti együttműködést.

Meggyőződésünk, hogy ez az együttműködés kedvező légkört teremtené a jószomszédi és békés együttélési kapcsolatoknak az összes Balkán-államok között, ösztö-nözné a sokoldalú gazdasági kapcsola-tok fejlesztését közöttük. Ez a leg-nagyobb mértékben megfelel a bal-káni államok gazdasági érdekeinek, az ipar és a mezőgazdaság fejleszté-se és a népek életszínvonalának emelése érdekében. Ez bátorítaná a kereske-delmi cserék fokozását és a tenger-szeti, légi és vasúti szállítások köl-csönösen előnyös fejlesztését és fel-használását.

Országaink kapcsolatai kulturális téren, a művészetek embereinek köl-csönös látogatásai, a tudományos-műszaki tapasztalatcserék, a tanár-s és diákcserék, a turistákodás, — mindezek nagymértékben kiterjeszt-hetők. Így majd jobban lehet érte-késíteni népeink megvalósításait az irodalom, művészet, a történelmi kutatás területén és a tudomány más ágaiban.

Mindezek odavezetnek, hogy orszá-gaink és népeink jobban közelednek és jobban megismerik egymást, nö-vekszik a kölcsönös megértés, tiszte-lés és barátság.

Mindezekből kiindulva a román kormány arra a következtetésre ju-tott, hogy a balkáni népek alapvető érdekei megmutatják annak szüksé-gességét, hogy a balkáni térség or-szágai között széleskörű kollektív együttműködés valósuljon meg.

Figyelembe véve az országaink közötti együttműködés sokoldalú ut-jait és lehetőségeit és figyelembe véve e probléma fontosságát, a ro-mán kormány szükségesnek véli, hogy ennek megvizsgálása haladéktalanul, az érdekelt kormányok ké-pviselőinek részvételével, a legmag-sabb színvonalon történjen.

Ebből a célból javasolom, hogy még ez év folyamán üljön össze Al-bánia, Bulgária, Görögország, Ju-goszlávia, Törökország és Románia kormányfőinek értekezlete, a részt-vevő országok egyikének fővárosá-ban, abban, amelyre nézve meg-egyeznek. Örömrökre szolgálna, ha Románia fővárosában láthatnánk vendégül az értekezletet.

A román kormány véleménye sze-rint a balkáni államok kormányfői-nek értekezlete megvizsgálhatná ama kérdéseket és megfelelő határozatokat hozhatna a kérdésekben, amelyek a Balkán békéjének megerősítésére, a megneemtadásra, bármely vitás

kérdés békés eszközökkel való meg-oldására, a gazdasági, kulturális ka-pcsolatok fejlesztésére, a délkelet-európai országok vezetői közötti sze-mélyes kapcsolatokra, a küldöttököt cseréjére, a kölcsönös látogatásokra, a közvélemény képviselői közötti ka-pcsolatok kiterjesztésére, stb. vonat-koznak.

A balkáni államok ezeti az érte-kezleten meggyezhetnének abban, hogy kapcsolataikban tartózkodnak bármilyen agresszív cselekedettől. Ez a meggyezés a biztonság zálo-gát képezne közös határainkon és megteremtene a kölcsönös bizalom légkörét.

Átvételt, hogy a balkáni államok közötti együttműködés tartós jellegű legyen, a román kormány javasolja a balkáni államok közös meggyezé-sének létrehozását a béke biztosításá-ra ebben a térségben, a balkáni né-pek felvirágzása és haladása érdeké-ben. A balkáni meggyezésnek a részvevő államok teljes jogegyenlő-ségén, a szuverenitás kölcsönös tisz-teletben tartásán, a belügyekbe való be nem avatkozáson kell alapulnia.

A javasolt intézkedések minden-ben megfelelnek az Egyesült Nemze-tek Szervezete Alapokmányának, a-melynek célja a béke és a nemzetköz-i biztonság fenntartása, a népek kö-zötti baráti kapcsolatok fejlesztése, a nemzetközi együttműködés valórvál-tása, a gazdasági, társadalmi, kultú-rális és emberbaráti jellegű nemzet-közi kérdések megoldása révén és előmozdítja a magasztos elvek vá-lórváltását.

Hasonlóképpen hangsúlyozni kívánom, hogy a balkáni államok meggyezése nem arra hivatott hogy a rajta kívülálló más államokkal szemben álló csoportosulássá váljon, sem pedig arra, hogy akadályt gör-dítsen ez államoknak a balkáni or-szágok regionális meggyezésében részt nem vevő többi államokkal való barátsága fejlesztése útján.

A különböző társadalmi rend-szerű államok közti gyümöl-csöző együttműködés megvaló-sítása a Balkán térségében, jelen-tős mértékben előmozdítaná a ha-sználó együttműködés megszervezését általános-európai síkon, és az álta-lános-európai biztonsági rendszer megteremtését.

Nem kétkedtem abban, hogy egyet fognak érteni velem a tekintetben, miszerint a jelenlegi nemzetközi vi-szonyok közepette az összes nagy és kis országok kormányainak az a fő feladatuk, hogy külön-külön és közös erőfeszítésekkel mindegyikük elő-mozdítsa a megértés, a bizalom és az összes államok közötti együtt-működés légkörének megteremtését.

Népeink, ugyanugy, mint a világ összes népei, a békét dhajlják, azt ki-vánják, hogy vessenek véget a fe-szülttségnek, a nemzetközi kapcsola-tokban, ami lehetővé tenné a vállaik-ra súlyosan nehezedő fegyverkezési terhek könnyítését és anyagi erőfor-rásaiknak szélesebbkörű felhasználá-sát, nemzetgazdaságuk fejlesztése és az emberek jólétének növelése érde-kében.

Kétségtelen, hogy a balkáni álla-mok meggyezése, amely mint arra fentebb rámutattunk, az összes rész-vevők teljes jogegyenlőségén és a szuverenitás, valamint a belügyek-be való be nem avatkozás kölcsönös tiszteletben tartásán alapul, jelentősen hozzájárul a béke fenntartásához és megszilárdításához a világon, a nem-zetközi kapcsolatokban az enyhülés előmozdításához.

Kifejezésre juttatom azt a meggyő-ződésemet, hogy az értekezlet ered-ményei majd rámutatnak hasznossá-gára és hozzá fognak járulni a Bal-kán országainak vezetői és államir-tiai közötti találkozások és kölcsö-nös látogatások fejlődéséhez, a köl-csönös megértés megteremtéséhez, ezen országok közötti együttműködés és barátság kiszélesítéséhez.

A román kormány kifejezésre jut-tatja azt a reményt, hogy a balkáni államok kormányai figyelemmel fog-ják tanulmányozni javaslatait és részt fognak venni egy ilyen értekezleten.

Befejezésül Chivu Stoica elvtárs a Román Népköztársaság Miniszter-tanácsának elnöke hangsúlyozza, hogy a román kormány fontosnak tartja minden egyes kormányt, amelyhez üzenetét intézi a hozzájárulását a Balkán népei együttműködéséhez és barátságának ügyének elősegítéséhez és ér-dekeldőssel várja észrevételeiket és javaslataikat az értekezlet megszervezésével és azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyeket vita tárgya-vá kellene tenni. Kétségtelenül a román kormány különös fig-yelmelt fog fordítani azokra a vé-lelményekre és javaslatokra, ame-lyeket a kormányok bármelyike szükségesnek vél megtenni ebben a létfontosságú kérdésben.

TESTNEVELÉS · SPORT · SPORT · SPORT · TESTNEVELÉS

Megérdemelt győzelem...

Aradi Locomotiva—Medgyesi Energia 2:1 (1:0)

A „B”-csoport bajnoki mérkőzését a Locomotiva-stadionban játszották le 2000 néző előtt, a találkozást az aradi csapat megérdemelten nyerte meg. A mérkőzés helyenként színvonalas küzdelmet hozott. Fieru bukaresti játékező sárga lapot kapott a következő összeállításban kezdtek a játékok:

Aradi Locomotiva: Batrin — Negru, Madarasan, Dan — Duma, Blaj — Soher, Don, Negru, Bálint, Mészáros.

Medgyesi Energia: Bükkösi — Luca, Diaconu, Kurt — Molnár, Muresan — Standi, Orosz, Oncea, Czako II, Fierdean.

Mezőnyjáték után a 7. percben szép medgyesi támadás után Orosz zúgó kaputól lö. A labda a felső léceiről a mezőnybe pattant. A játékező nagy meglepetésre gölt. Az aradi játékosok tiltakozására megérkezett a határbíró és visszavonta nyilvánvalóan téves ítéletét.

Az aradi csapat fokozatosan feljött. A 13. percben Mészáros labdájával a védőkől szögletre pattant. Két perc múlva újabb szöglet, ezt rendkívül nehéz kiűszítázza a medgyesi védelem, Negru két szép lövést megtagadja a közönség. Az iram fokozódik. A 35. percben Oncea oldózza a labdát, a tulsó oldalon pedig Mészáros elől az utolsó pillanathoz az oldalvonalon tülra mentenek a medgyesi védők. A 37. percben nagy kavargatás a vendégek kapuja előtt. A labda a tizenhatoson álló Don elé kerül. Az összekötő lö, a labda már a

kapuson is túljutott, de ott termelt Kurt és kifejelte. A 40. percben Don remek labdával indítja szélsőjét, Soher jól veszi át és közelről megszerzi a vezetést (1:0).

A második félidő aradi támadásokkal indul. A 3. percben Bálint helyes támadás után a balszélső helyéről középre játszik, de Negru „felhőjelesít” védi a kapus. Ezután Kurt hendszéért 6 méterről szabadrúgás van az Energia ellen. Soher lövése után a labda a sorfalról irányt változtatva a hálóba kerül (2:0) (5. perc). Válaszul Kurt rughat szabadot 30 méterről, bombája azonban a felső kapufa mellett süvít el. Soher beadása már túljutott a kapuson, Negru elcsuszlik és a labda az alaponál elhagyja a játéktérrel. A 25. percben Don a jobb szélsőt szök-

lette, Soher beadás helyett nehéz szöglet lö — a kapus véd.

Az utolsó 15 percben a Locomotiva kissé visszaesik, a vendégek főként a középső részen veszélyesek. A 33. percben kétös szöglet a Locomotiva ellen. A másodikik Batrin rövidre öklözi, a labda ide-oda pattog, a védelem nem tud felszabadítani, végül Orosz íves lövése göl (2:1). Az Energia erősít, de az aradi csapat jól tartja az eredményt.

A Locomotiva javuló formában játszott. A védelem csak a gólnál hibázott. Csatársora néhány ötletes támadást vezetett. Egyenlőleg Negru, Duma, Dan, Soher és Don a mezőny legjobb csatára tunket ki. A medgyesi együttesben Kurt, Molnár és Orosz dícsérhető.

Szfálinvárosban

Aradi Flamura rosie UTA—A-válogatott 3:2 (2:2)

A világbajnoki selejtező mérkőzésre készülő válogatottunk vasárnap Szfálinvárosban az aradi Fl. Rosie UTA csapatával játszott. A textílesek csapata a közeljövőben bulgáriai turnán vesz részt, s ezt megelőzően nagyszériú játék során 2:2-es félidő után, 3:2 arányban kétváltással fektette országunk legjobb tizenegyét.

Különösen a második félidőben, az aradi labdarúgók nagy lelkesedéssel játszottak, a félidő nagyrésze alatt

támadtak, s így biztosították a győzelmet.

Az aradiak góljait Jurca, Boites és Tirlea osztották.

A textílesek csapata a következő összeállításban játszott: Coman — Sere, Dusan, Farmati — Mátyás, Serfőző — Jurca, Mercea, Boites, Pecsovsky (Székely) Tirlea.

Különösen jó volt Mátyás, Serfőző és Mercea.

A 87. percben eldőlt a mérkőzés sorsa

November 7—Constructorul 1:0 (0:0)

A Locomotiva stadionban élénk iram, változatos küzdelmet vívtak a csapatok. A mérkőzés sorsa a 87. percben dőlt el a November 7 együttese javára, amely megszerezte a „C”-osztályú bajnoki találkozások mindkét pontját. A csapatok így álltak fel:

NOVEMBER 7: Katranics — Pascu, Szuhane, Novák — Boier, Stan — Marcu, Balázs, Ciolac, Putici, Mihut.

CONSTRUCTORUL: Faragó — Török, Walter, Boaru — Colarescu, Margidan — Bakos, Vagala, Redis, Barna, Seleusan.

Az építő támadásaival indul a játék, de csak mezőnyfolyótnak tudnak kiharcolni. A 20. percben Balázs nagy lövése után a labda az alsókapufa mellett süvít el. Változatosabb lesz most a játék és a 25. percben Redi szabadrúgása után kétfős eredménytelen szöglet a November 7 kapujánál. Válaszul a 27. percben Mihut fejese alig jut kapu mellé. A 37. per-

ben a Constructorul védelem sorozatosan hibázott. Faragó kifutott, de Putici, az üresen hagyott kapu fölé bombázott. Nagy helyzet volt. A 40. percben Seleusan csaknem a saját tizenhatosáról vezet fel a labdát, de elhamarkodva lö. A második félidőben, az 5. percben a Constructorul csapata megszerezhetné a vezetést, de szöglet után Redi kapufára fejei a labdát. Ezután a Constructorul fokozatosan visszasett, a November 7 együttese átvette a játék irányítását. Főként a második félidőben, az 15. percben mutatkozott meg. Több kihagyott helyzet után a 42. percben Putici áttörte a védelmet és védhetetlen góllal megszerezte a győzelmet. (1:0).

A győztes csapatban Katranics, Szuhane, Balázs és Putici emlekedett ki. A Constructorul együttesében Faragó, Walter, Colarescu és Barna játéka dícsérhető.

Szfálinvárosi bíró jól vezette a mérkőzést.

Tájékoztató ielégű evezős szlalom verseny a Maroson

A napokban tartották mintegy ötven versenyző részvétele mellett az ellenőrző ielégű evezős szlalom-versenyt. Ez a verseny kitűnő alkalom volt a szakvezetők számára, hogy ki-válogassák az országos bajnokságon résztvevő versenyzőket.

Eredmények: kajak egyes (férfi): 1. Alda Pál (UTA) 254 pont. 2. Halbalk László (UTA) 331 pont. 3. Kozaneczki Béla (Voința) 348 pont.

Kajak négyes: 1. Albu Ioana (Voința) 265 pont. 2. Depold Anna (Progresul) 292 pont. 3. Dobrei Letitia (UTA) 297 pont.

Kenu férfi egyes: 1. Ruzsa István (UTA) 563 pont. 2. Moldovan Viorel (Progresul) 594 pont. 3. Ker Albert (UTA) 665 pont.

Kenu férfi kétfős: 1. Dihar Vasile és Rovian Stefan (Voința) 347 pont. 2. Ker Albert és Varga Béla (UTA) 402 pont. 3. Zaharia Victor és Pirvu Leontin (Progresul) 443 pont.

Kosárlabda találkozó a Progresul stadionban

Az aradi Testnevelési és Sportbizottság rendezésében vasárnap három kosár-mérkőzésre került sor. A Maros-parti Progresul stadionban délelőtti Arad válogatottja a dévai Voința-val mérte össze erejét, amelyen a helyi kosárlabdások három pontos győzelmet szereztek a lelkesen játszó dévaik felett. Eredmény: 56:53 (26:19). A pontszerzők közül legeredményesebbnek az aradi Kiss bizonyult, aki egymaga 22 pontot szerzett csapatának, míg a dévaik pontjainak zömét Popescu, Dragan és Deák szerezte. Jók voltak: Kiss, a mezőny legjobbjai, Vadász, Lengyel és Wiesner. Bíró Angele és Fried.

A délutáni és az esti mérkőzéseken előbb a női találkozó bonyolították le. Ezen az aradi női válogatott ellenfele a szalontai Voința együttese volt. Az első félidőben kiegyenlített játék folyt a pályán, ekkor a szalontaiak 20:15 arányú vezetésre tettek szert, ezt az előnyt azonban a második félidőben a kosárratörőbb játékuikkal növelték a végeredményben 41:28 arányban biztos győzelmet szereztek az aradiak felett. A pontszerzők közül Ladányi, Móricz, Hanzt, Molnár, illetve Angele és Wagner tunket ki.

E mérkőzés után az esti órákban bonyolították le a délelőtti férfimérkőzést visszavágóját, s a dévaiknak valóban sikerült visszavágniuk a délelőtti elszorított vereségért. Gyengé színvonalú találkozó megérdemelt volt a dévaik győzelme. Eredmény: 43:38 (21:13). Az aradi kosárlabdások bágyadt, határozatlan játéka nagy csalódást keltett. Dobásuk pontatlank, támadásaikat a dévai védelem könnyen szerte.

A mérkőzés a második félidőben a

határozatlan és minden tárgyilagosságot nélkülöző bírói ítéletek következtében komolytalanná fajult. Ennek eredménye volt a sportszerűtlen megnyilvánulások és szabálytalanságok egész sorozata. (Mérkőzésvezető: Braun György és Fried Milan.)

Az ilyen legkorábban lefolyt találkozók nem igen tesznek jó szolgálatot városunkban a kosárlabdás népszerűségének.

(n. f.)

Amig egy serleg eljut odáig...

A múlt hetekben nagy előkészületek színhelye volt Bukarest: a hagyományos ösi nemzetközi atlétikai viadalra készültek. Sportberkeken azt tartják, hogy az atlétikák számára az Olimpiai szta, az az év legnagyobb atlétikai erőpróbája. Közele távoli országokból, földrészekből érkeztek atléták, hogy össze-mérjék erejüket és néhány új világrekordot állítsanak fel. S amikor elkezdődött a próbák sorozata, az erőpróbát kiállt atléták boldogan szorítják magukhoz a győzelmet jelképező serleget.

Most nem az atlétikáról, hanem a győzelem díjainak készítéséről kívánok szólni. Nekünk, aradiaknak, egy kicsit melegebb lesz a szívünk tája, amikor megtudjuk, hogy az ezüst-serleg, érmek, jelvények itt készülnek városunkban a Gravura éremgyárban. Ellátogattunk ebbe a kicsi gyárba, hogy megtudjuk, kik a kupa-készítés ügyeskező mesterei.

A serlegek készítői a versenyek előtt nem tudják milyen népszerűségi magával kezdi munkáját. Ez azonban nem változtat a dolgokon. A serleg iveri épen olyan kecses, cizellált díszítésű, épen olyan szép, mintha egy nagyon közel álló kedves ismerősünk készítették volna.

Mennyi minden kell egy serleg elkészítéséhez. A fémnyomóknál a kézügyességhez leleményesség, sőt komoly erő szükséges, amíg a kupatest a megfelelő fém, vagy fémalaphoz zsemul. Mennyit koppan a kis kalapács, míg az ezüstműves azt mondja, kész! Mennyi mérőskálák szük-séges, hogy a kupa alrészelt szabja. Mindkét ezüstműves mestere a serleg készítésére, noha serlegen kívül alkalomadtán ajándék- és díszárgyakat is készítenek.

Cseh József mestere formázza hatszögletűre a még gömbölyű kupa-testet. Mindössze néhány „kisfejű” kalapács és egyszerű fémforma szükséges ahhoz, hogy a serlegnek megadja a rajzon ábrázolt ívet. Igaz, sok-ezerszer koppan addig a kalapács. Hohn István ezüstműves szem-mértékét köröz, vonalzó egészíti ki, amikor a serleg pontos alakrészelt szabja. Mindkét ezüstműves mestere a serleg készítésére, noha serlegen kívül alkalomadtán ajándék- és díszárgyakat is készítenek.

Győztek az aradi vizilabdázók

Aradi Locomotiva—Lugosi Flamura Rosie 3:2 (2:1)

A városligeti sportuszodában vasárnap újabb vizilabda-mérkőzésre került sor, amelynek során az aradi Locomotiva a Lugosi Flamura rosie együttesét látta vendégül.

Az élénkíramu, de gyenge színvonalú találkozó az aradiak mindvégig főként a középső részen veszélyesek. A 33. percben kétös szöglet a Locomotiva ellen. A másodikik Batrin rövidre öklözi, a labda ide-oda pattog, a védelem nem tud felszabadítani, végül Orosz íves lövése göl (2:1). Az Energia erősít, de az aradi csapat jól tartja az eredményt.

A Locomotiva javuló formában játszott. A védelem csak a gólnál hibázott. Csatársora néhány ötletes támadást vezetett. Egyenlőleg Negru, Duma, Dan, Soher és Don a mezőny legjobb csatára tunket ki. A medgyesi együttesben Kurt, Molnár és Orosz dícsérhető.

Az ilyen arányú vereség természetesen meglepi az Energia szurkolótáborát, s aligha magyarázható a vereség, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy ugyanilyen összeállítású csapattal a kolozsvári diákcsoport nemrég 1:0 arányban legyőzték.

Világbajnoki labdarúgó selejtezőn

Értékes győzelmet szerzett a magyar csapat

Szfálinvárosban mintegy 55.000 főnyi lelkes szurkoló kísérté feszült figyelemmel a bajnoki csoport selejtezőinek legizgalmasabb találkozóját, hiszen az előlekek szerint a mérkőzés kimenetele sorsdöntő volt a bajnoki táblázat végző alakulása szempontjából.

Az olasz Bernardi sárga lapot kapott a következő felállításban lépett pályára:

Bolgár NK: Iosipov — Rakarov, Manolov, Voranov — Boskov, Kovacev — Milanov, Dimitrov, Panajetov, Kolev, Diev.

Magyar NK: Grosics — Kárpáti, Sipos, Sárosi — Bozsik, Berendi — Sándor, Machos, Hidegkuti, Buzdák, Lelenc-Lenkei.

A mérkőzés megkezdése után azonnal a magyar csapat lép fel támadólag: a 2. percben Machos átvesszi magát a bolgár védelemtől a magas beadását Hidegkuti a bal alsó sarokba fejei. (1:0). A bolgár csapat nehezen kap lábra. Az első akcióit a 8. percben vezeti a hazai együttes, de ezután Boskov irányításával egyre-másra veszélyes támadásokkal közelebb kerül a magyar kapuhoz. A 18. percben váratlanul kapura löv, Grosics vetődik, a labdát kiejti s azt másodsorra sikerül megkaparintania. A bolgárok ezután is többször

Legújabb bukaresti jelentésünk a nemzetközi atlétikai bajnokság eredményeiről

BUKAREST. (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése).

Vasárnap fokozott érdeklődés mellett folytatódott a fővárosban a X. nemzetközi atlétikai bajnokság küzdelmei. A Köztársasági Stadion lelatón nagyszámban összesereglett sport-rajongók élénk érdeklődéssel kísérték a gyors egymásutánban lebonyolított futószámokat, a rudugrók, súlydöntők, magasugrók, gerelyvetők nemese vetélkedéseit s nem egyszer az izgalmas hajrák, fej-fej mellett küzdelmek és kiváló teljesítmények lát-tán hangos buzditás kísérté, illetve hosszantartó tapsvihar fogadta a kiváló teljesítményt elért atlétákat.

Igazi, nemes sportvetélkedés volt ez a javából!

A vasárnap lezajlott versenyek eredményei közül hazai vonatkozásban először a 400 m-es siktutás döntőjét említjük, ahol országos bajnokunk, Ion Wiesenmayer kitűnő idővel új országos csúcscsal örvezdeltette meg a lelátók tízezreit. Eredménye 47,5 másodperc! Ot követte Ana Serban a 80 méteres női gátfutásban, akinek ideje 11,1 másodperc s aki ezzel az idővel beállította a nemzetközi viszonylatban is igen előkelő teljesítménynek örvendő országos csúcst.

Férfi magasugrásban a szovjet Siktin győzött 2,08 méterrel.

Férfi súlydöntésben az amerikai világszcstartó és olimpiai bajnok P. O'Brien ideje eredményeit nem cölfol-meg ezalkalommal sem. Eredménye 18,55 cm, amely egyben természetesen új stadioncsúcst, s egyben a legjobb eredmény, amelyet valaha Európában elérték.

Maratoni futásban a Német Demokratikus Köztársaság kiváló sportolójá, Beckert 2:30,29 mp-el futott be elsőnek több, mint 8 perces előny-nel, megelőzve honfitársát.

Rudugrásban nemzetközi viszonylatban ma már közepesnek mondható eredmény született. A győztes amerikai Welbourne eredménye 4,30 m.

Kalapácsvetésben azonban már egészen kitűnő eredmények könyvelhetők el az ismert szovjet atléta — Krivoszov — teljesítménye: 65,91 m.

A 4x100 méteres, férfi siktutásban a nagyserdzen váltó román csapat biztosan szerezte meg a győzelmet a román utánpótlás csapataival szemben. Eredménye 41,6 mp.

Női gerelyvetésben Maria Diți ki-magaslott a mezőnyből és megszerezte a második helyet 50 m körüli dobásával biztosan győzött 51,24 m-es eredménnyel.

A 200 m női siktutásban a holland Blomholt 24,4 mp-el biztosan nyert. Végül a 800 m férfi siktutás győztese a görög Depastas.

Hétfőn az utolsó napi küzdelmeket az állandó rossz időjárási viszonyok következtében félbeszakították s azokat a mai napon folytatják.

A versenyek félbeszakítását lebonyolított eredmények: férfi gerelyvetésben győztes a szovjet Kuznecov (75,94 m). Harmadik helyen a román Demeter vezetett 70,17 m-el. A férfi távolugrást az ugyancsak szovjet Kerr-Ovanesiad nyerte 7,56 m-el.

Végül a 10.000 m-es siktutásban a szovjet Bolotnikov ragyogó idővel, 29:40,2 mp-el került ki győztesként.

egész sorozatát tisztázza sikerrel. A magyar támadósr csak a mérkőzés utolsó perceiben veszélyeztet, az eredmény azonban a találkozó befejeztéig változatlan.

Ezzel a magyar csapat megnyerte sorsdöntő mérkőzését s a papírfoma szerint ezzel a győzelmmel bebiztosította a stockholmi döntő küzdelmekben való részvételét. Utolsó mérkőzést a norvégok ellen vívja Budapes-ten.

Bocsa-Román-i Energia—Aradi Progresul 6:1

Még ilyen arányban is teljesen megérdemelt az aradi Progresul veresége. A csapat tagjai, szemmel láthatóan hiányos technikai felkészültségüket ideges, kapkodó játékkal igyekeztek „pótolni”, s hogy ez mennyire nem sikerült, az eredmény tükrözi. Nem hallgathatjuk el, hogy a helyi csapat tagjai (az egy Boaru kivételével), de különösen Nagy, Viatoromeu és Bakos távolról sem viselkedtek úgy a pályán, ahogy azt a szurkolók, — no meg a „sportistákat” elvárta volna. Olyannyira, hogy a csapat egyik tagja (Blaj), s nézőket is minősíthetetlen kifejezéseket „illette”.

Mindennek meg kell gondolkoztátia a sportközösség vezetőségét!

—O—

Belgrádban

Jugoszlávia—Ausztria 3:3

Belgrádban játszották le a Dr. Gerő Kupa bajnoki találkozó keretében a két csapat mérkőzését, amely nagy küzdelem után 3:3 arányú döntetlen eredménnyel végződött.

A két ország „B”-válogatottjainak összecsapása Bécsben ugyancsak 2:2 arányú döntetlennel fejeződött be.

—O—

A 12 falafalos Pronosport szelvény

I. Bolgár NK—Magyar NK	2
II. Jugoszlávia—Ausztria	x
III. Temesvári Locomotiva—Kolozsvári Locomotiva	1
IV. Kolozsvári Stința—Szfálinvárosi Bn. U. Tr.	1
V. Nagyszebeni Progresul—Aradi Energia G. Dimitrov	1
VI. Nagybanai Energia—Lupényi Energia	x
VII. Focani Progresul—Suceavi Progresul	1
VIII. Constantai Locomotiva—Ploesti Energia május 1	x
IX. Aranyosgyéresi Energia—Vadahunyadi Energia	1
X. Birladi Dinamo—Bacaui Dinamo	1
XI. Moreni Energia—Cimpirai Energia	1
XII. Ealticeni Energia—Iasi Stința	x

Csökkentsük termékeként az önköltséget!

Jegyzetek a Libertatea gyár munkaközösségének tevékenységéről

Állandó feladatnak tekintik

a Libertatea-gyár dolgozói a termék önköltségének csökkentését. Nem véletlen ez, hiszen a pártalapszervezet politikai munkája, valamint az üzemi bizottság mozgósító tevékenysége nyomán a munkások, technikusok, mérnökök és tisztviselők megértették: a gyártási költségek csökkentésével hozzájárulnak népgazdaságunk fejlesztéséhez és ezen keresztül a dolgozó nép anyagi és kulturális életszínvonalának emeléséhez. Meghonosodott tehát és gyakorlattá vált a Libertatea cipő- és kaplaga-gyárban is a jelszó, hogy: „Csökkentsük termékeként az önköltséget!”

Hogy ez mennyire valóság, elég, ha az első félévben elért sikereket vesszük alapul. A tervük 2,56 százalékos önköltségcsökkentést írt elő. Ezzel szemben a vállalat munkaközössége nem kevesebb, mint 4,42 százalékkal csökkentette azt és ebben az időszakban — január 1 és június 30 között — 236.000 lejes pénzfelhalmozást valósítottak meg tervén felül.

A tervszerű, kitartó munka, a tervszerűsített és alkalmazott műszaki-szervezési intézkedések, a kisgépesítések, az olyan fejlett munka módszerek, mint Militaru Nicolae ésszerű borszási módszere és egyebek segítették elő a takarékosag és az ezzel kapcsolatos önköltség csökkentési mozgalmat. De a gyár dolgozói nem elégedtek meg ennyivel, az első félév után sem csökkent a munkaelőrelépés. Eppen ezért — amikor a felszabadulási ünnep előtti hetekben megkapták a kolozsvári Herbák János-gyár több pontból álló országos felhívását — úgy döntöttek, hogy:

részl vesznek az országos versenyben

A kolozsvári versenyfelhívása mint fontos célkitűzést jelölt meg a szigorú takarékosági mozgalom megszervezését a termékek önköltségének csökkentése érdekében. A verseny augusztus 23. november 7. és december 30. között indult.

Nézünk meg tehát, mit is vállalt a Libertatea-gyár munkaközössége a Herbák János-üzem által kezdeményezett országos versenyben? Látjuk néhány sort választékválasztóiból:

„A globális termelési tervet és az árutermelési tervet 103,5 százalékkal teljesítették és ezáltal 12 nappal a határidő előtt befejezték egész évi tervüket... Ez év végéig — az év elejétől számítva — 150.000 négyzetdeciméter bőrt takarítottak meg és összesen 400.000 lej értékű pénzfelhalmozást valósítottak meg tervén felül... Több hasznos műszaki-szervezési intézkedést fogantatosítottak, mint például: átszervezték a kaplaga-gyárban a befejező részleget úgy, hogy a munka az ésszerű technológiai folyamat szerint történjen... Az év végéig minden előkészítetlet megtesztünk azt, hogy a jövő év első negyedében felszerelhesük a gépi futószalagot az aljunktánál...”

Ugy döntöttek még, — mivel ez a szakasz egybeesik a megújított bérésszi és normázási rendszer kísérleti alkalmazásával, ami az eddigieknél nagyobb költségeket jelent a gyárnak — hogy az év utolsó hónapjaig az ésszerű gazdálkodás révén behozzák a különbözetet: a költségeket leszorítják a megújított bérésszi rendszer alkalmazása előtti szintre.

Ha elemezzük a végzett munkát, akkor bátran állíthatjuk, hogy:

az eddigi eredmények biztatóak

Már említettünk néhány adatot az első félévben elért teljesítményekről. Júliusban és augusztusban — amikor a Herbák János-üzem kezdeményezésére fellendült a verseny — az eredmények növekedtek. Így például a júliusra tervszerűsített 3 százalékos helyett, 6,11 százalékkal csökkentették termékek önköltségét. Ebben a hónapban újabb 52.000 lej értékű pénzfelhalmozást valósítottak meg tervén felül, tehát a tervteljesítési pénzfelhalmozás összege 288.000 lejre emelkedett. De teljesítették, sőt túlteljesítették a kötelezettségvállalás többi pontjait is. A január 1-től augusztus 31-ig esedékes globális termelési tervet pedig 104,18 százalékkal teljesítették.

Az év elejétől augusztus 31-ig majdnem teljes egészében teljesítették az év végéig vállalt bormegtakarítást (150.000 négyzetdeciméter), ugyanis eddig a napig 142.029 négyzetdeciméter bőrt takarítottak meg. Jelentős siker ez, hiszen az említett bormennyiség elegendő 13.511 pár

gyermekcipő felsőrészének előállításához. Az ilyen és hasonló megtakarítások persze elősegítették a termékek önköltségcsökkentését. Az

A gyártott termék	mérete	Mennyivel csökkent az előállítási ára
1. Gyermek magasszáru cipő	26–28 29–31	1,25 lej 2,41 lej
2. Gyermekszandálók	26–28 29–31	2,26 lej 2,60 lej
3. Gyermek félcipők	26–28 29–31	1,09 lej 1,60 lej

A cipőgyár termékének önköltségcsökkentéséhez főleg a felsőrész szabásának — Filo János kommunista vezetésével — járultak hozzá Militaru Nicolae ésszerű szabási módszerének alkalmazásával. De beszéljünk a szármak. A felsőrész szabásának az eltel időszakban a következő megtakarításokat eszközölték: az első félévben megtakarítottak 103.871 lej értékű bőrt; júliusban 25.787 lej értékűt és augusztusban — amikor az előző hónapokhoz képest gyengébb minőségű bőrt kaptak — újabb 12.371 lej értékűt. Nem véletlen ez, hiszen egyre több olyan szabást találunk itt, mint Berce János, Blaskó Katalin, Urbán Mihály és Usca Mihai. Ezek csupán júliusban a következő bormennyiségeket takarították meg: Berce János 2434 négyzetdecimétert; Urbán Mihály 2962 négyzetdecimétert, Usca Mihai (aki egyébként példát mutat az ifjúságnak, hiszen az IMSZ-bizottság titkára) 2333 négyzetdecimétert és Blaskó Katalin 1994 négyzetdecimétert. A talpszabászk is bekapcsolódott a takarékosági mozgalomba. Mátyás Márton stancoló például júliusban 293 kiló talpat takarított meg.

Beszéljünk kell itt más tényezőkről is, amelyek hozzájárultak az eredmények eléréséhez. Ide tartozik a már említett munkafolyamat átszervezése a kaplaga-gyár befejező részleget, valamint az, hogy több művelet részben, vagy teljesen gépesítettek és átszervezték a technológiai folyamatot a cipőgyár ügyvezetői alá-résztől. Ez az intézkedés 8–10 százalékos termelési-növekedést eredményezett. Növekedett a kaplaga-gyár rentabilitása egy új ciklik, a franciasarok gyártásának bevezetésével, amelyből nagy rendszereket kaptak. Ugyancsak a kaplaga-gyárban — a faanyag szállításiának megkönnyítése érdekében — 100 méterrel meghosszabbították a keskenyvágyat.

Es végül szólnunk kell az újított-mozgalomról is. Az újított és ésszerűsített eddig 31 javaslatot nyújtottak be, amelyek közül 17-et már a gyakorlatban alkalmazzák. A többi javaslat egy részét visszautasították, néhány újítás kikísérletezése pedig folyamatban van. Igen értékesek ezek az újítások. Csapán Gerebenis Mihály technikus két újítása — az egyik a belsőszabás szalagijűrésztől történő gépesítést, a másik pedig az

alábbi táblázat azt szemlélteti, hogy miként csökkent a termékek önköltsége január 1-től július 31-ig a cipőgyárban:

A gyártott termék	mérete	Mennyivel csökkent az előállítási ára
1. Gyermek magasszáru cipő	26–28 29–31	1,25 lej 2,41 lej
2. Gyermekszandálók	26–28 29–31	2,26 lej 2,60 lej
3. Gyermek félcipők	26–28 29–31	1,09 lej 1,60 lej

A cipőgyár termékének önköltségcsökkentéséhez főleg a felsőrész szabásának — Filo János kommunista vezetésével — járultak hozzá Militaru Nicolae ésszerű szabási módszerének alkalmazásával. De beszéljünk a szármak. A felsőrész szabásának az eltel időszakban a következő megtakarításokat eszközölték: az első félévben megtakarítottak 103.871 lej értékű bőrt; júliusban 25.787 lej értékűt és augusztusban — amikor az előző hónapokhoz képest gyengébb minőségű bőrt kaptak — újabb 12.371 lej értékűt. Nem véletlen ez, hiszen egyre több olyan szabást találunk itt, mint Berce János, Blaskó Katalin, Urbán Mihály és Usca Mihai. Ezek csupán júliusban a következő bormennyiségeket takarították meg: Berce János 2434 négyzetdecimétert; Urbán Mihály 2962 négyzetdecimétert, Usca Mihai (aki egyébként példát mutat az ifjúságnak, hiszen az IMSZ-bizottság titkára) 2333 négyzetdecimétert és Blaskó Katalin 1994 négyzetdecimétert. A talpszabászk is bekapcsolódott a takarékosági mozgalomba. Mátyás Márton stancoló például júliusban 293 kiló talpat takarított meg.

Új feladatok előtt

A verseny tovább tart. Ez, valamint az a tény, hogy év végéig kötelezték magukat: a megújított bérésszi rendszer alkalmazása előtti időszaknak megfelelő színvonalra szorítják le a költségeket, új feladatokat elé állítja a Libertatea cipő- és kaplaga-gyár munkaközösségét. Ezért — az érvényben lévő műszaki-szervezési intézkedési terv gyakorlatbaültetésével — az eddigi eredményekkel — úgy döntöttek, hogy a következő célkitűzések megvalósításáért küzdenek a takarékosági mozgalom keretében:

A talptárolt megújítottak és csakis az állami szabvány (STAS) előírásainak megfelelő minőségű és vastagságú talpat vesznek át (a keltetnél vastagabb talp ugyanis megterheli a költségeket) és ezzel, valamint a talpszabás ésszerűsítésével év végéig 47.000 lejt takarítanak meg. Tovább terjesztik a Militaru-módszert a felsőrész szabászkoknál és a gyermekcipők fűző részéhez erősítésként hulladékanyagot használnak (válogatnak), így bőrből év végéig még 42.000 lej értékű mennyiséget takarítanak meg. A faanyag átvételit megújították, ésszerűbben gazdálkodnak a fával. A bükkel-hulladékot is értékesítik: glenget hulladékok abból s így év végéig 18.000 lejt takarítanak meg. Különös figyelmet szentelnek a segédanyagok gazdaságosabb felhasználására, ugyanis egyelőre az a helyzet, hogy túllépték a segédanyagigényezési normákat. Felszerelnek és üzembehelyeznek a cipőgyárban egy ragasztó-kenő gépet és ezzel, valamint más intézkedésekkel a segédanyagoknál 16.300 lejt takarítanak meg. Elhatározták még, hogy további megtakarításokat eszközölnek az irodai költségekkel; a felszerelések és az épületek karbantartási költségeinél, valamint a kiszállási és telefon díjaknál, ugyancsak takarékosabban használnak fel a villanyáramot. Tervük kiterjed a munkaerő gazdaságosabb elosztására és ésszerűbb felhasználására is.

Pártélet

Az új pártoktatási év megnyitására küszöbén

A körzetemhez tartozó tizenegy nehezipari alapszervezet nagyrésze ezekben körülményben szervezte meg a pártoktatást. Az alapszervezetek bírói behatón tanulmányozták az RMP Központi Vezetőségének határozatát a propagandamunka megújításával kapcsolatban és az ebből eredő feladatok alapján széleskörű felvilágosító munkát végeztek a hallgatók különböző tanulmányi formákba történő bevonásáért.

Az összes alapszervezetekben elkezdtek az elmúlt pártoktatási évben elért eredményeket, valamint a hibákat, fogyatékosságokat oktat. Ezek a gyűlések kitűnt, hogy a hallgatók nagy többsége teljes mértékben elajándította az előadott anyagokat. Ezek közül sokan a termelés elénjárói, újtók. A legjobb eredményeket az RMP történetét tanulmányozó körök hallgatói érték el. Így például, az Aramszolgálati Vállalat alapszervezete mellett létesített tanulmányi kör, Barna Dumitru propagandista vezetésével sikereket ért el. E tanulmányi kör egyes hallgatói, mint például Gusztá Cornel, Lazarescu Mihai, Godinac Mihai, Király István és mások, az összefoglaló szeminárium alkalmával bebizonyították, hogy elajándították az évi anyagot.

Jól működött a Fierarul-gyár alapszervezete mellett létesített, az RMP történetét tanulmányozó kör is, amelynek Leahu Nicolae elvtárs volt a propagandistája. Ebben a körben az elért eredmények főleg annak tulajdoníthatók, hogy Leahu elvtárs mindig arra törekedett, hogy a hallgatók számára érthetően, világosan megmagyarázza az anyagok tartalmát.

Az elmúlt pártoktatási évben azt tapasztaltuk, hogy kielégítő eredményeket ott értek el a hallgatók, ahol az alapszervezetek bírói rendszere és behatón foglalkoztak a pártoktatás kérdéseivel. Voltak azonban olyan alapszervezetek is, amelyek nem foglalkoztak következetesen a tanulmányi körökkel, nem mozgósították a hallgatókat, hogy rendszeresen részt vegyenek a pártoktatáson. Ennek következtében egyes helyeken igen gyengék az eredmények. A I. Ranghegy szerszámgépgyárban például a konkrét gazdaságtan tanulmányozó kör nem látogatott az

összes hallgatók. Ez a hiba nemcsak az alapszervezettől eredt, hanem Určan Gheorghe propagandistától is, aki passzív magatartást tanúsított a kör vezetése iránt. Ezért a kör a tanulmányi év folyamán feloszlott.

Hibák mutatkoztak a pártoktatás terén a Polychrom festékgyárban, az IFIL fűrészáru és parketta gyárban, valamint a Bernáth Andor gépjárató központban is. Az említett helyeken mind az előadások, mind a szemináriumok alacsony színvonalúak voltak és a látogatottság sem volt kielégítő. Az új pártoktatási év küszöbén minden alapszervezetnek feladata: figyelmesen, körültekintően megszervezni a tanulmányi körököt, gondoskodni arról is, hogy megfelelő propagandistákat bízzanak meg a pártoktatási körök, tanfolyamok vezetésével. Megemlíthetjük a Fierarul és a I. Ranghegy gyárak alapszervezeit, amelyek nagy figyelmet fordítottak az új pártoktatás megszervezésére. Azonkívül, hogy nagyszámu hallgatót vontak be a pártoktatási körökbe, figyelek arra is, hogy minden tanulmányi kör mellé egy helyettes propagandistát nevezzenek ki.

Egyes alapszervezetekben azonban még mindig megmutatkozik a felületesség a pártoktatás megszervezése terén. Az IFIL fűrészáru és parketta-gyárban például az alapszervezet bíróitáji egymásra várnak az oktatási megszervezésével. Trendler elvtárs, az alapszervezet titkára ugyanis arra hivatkozik, hogy nem ölelhet fel minden kérdést. Molnár István bírótag pedig arra vár, hogy a titkár végezze el ezt a feladatot. Ily módon a pártoktatás megszervezését egyik napról a másikra halogatták, ahelyett, hogy közösen, mielőbb megtennék a szükséges intézkedéseket.

A pártoktatási év megnyitására hátrafevő időt az IFIL fűrészáru és parketta-gyár alapszervezetének is arra kell felhasználnia, hogy maradjon talánul felfigyeljen a szervezési terén mutatkozó hibákra. A bíró tagjai, élen a titkárral, törekedjenek arra, hogy minden párttagot, tagjelöltet, a pártkörön kívüli aktív tagjait vonják be a pártoktatásba. Nem szabad szem elől tévesztienük azt sem, hogy a pártoktatás sikere nagyrészt a jó szervezésen múlik.

Incze József,
a városi pártbizottság aktivistája

A rakétarepülés uttörője

K. E. Ciolkovszkij születésének 100. évfordulójára

Szeptember 17-én olyan évfordulót ünnepel a tudományos világ, mely sohasem lehetett volna időszerűbb, mint éppen napjainkban. Száz évvel ezelőtt, 1867. szeptember 17-én született Konsztantyin Eduardovics Ciolkovszkij, a neves orosz tudós és feltaláló, akit méltán tartanak korunk egyszerű vívmánya, a rakétarepülés uttörőjének.

A repülés kérdése Ciolkovszkijt már kora ifjúságában foglalkoztatta és sok évtizedes, megleszített munkássága alatt a repüléstechnika számos ágában ért el kiváló eredményeket.

1892-ben jelent meg a léghajók elméletéről szóló könyve, melyben minden oldalról megvilágította a teljesen fémről készült, kormányozható léghajó kérdését. Ennek a problémának harmadikét szentelt és a német Zeppelin előtt tíz évvel elkészítette és sikeresen kipróbálta az első ilyenfajta léghajót. Ebből a célból 1897-ben Kaluga-ban (ahol abban az időben tanárokodott) megépítette az Oroszországban első, úgynevezett „szélcsatornát”, ahol a saját költségén készült léghajómódelit kipróbálta.

A hatóságoktól semmi, a hivatalos tudományos körökől vajmi kevés támogatást kapott. Ciolkovszkij bámulatos szorgalommal, kitartással és lelkesedéssel dolgozott a hivatalos körök meg nem értése ellenére és ugyiszólván saját erejéből ért el a korszakalkító eredményeket.

A kormányozható léghajóval kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdések kidolgozásával egyidőben feldeklődése már a repülőgépek felé fordult. 1895-ben megjelent „Aeroplán, vagy a madárhoz hasonló repülőszervezet” című rövid cikkében egyetelt, áramvonalas repülőgépet leírását és rajzát közölte. Ez a gép külsőre igen hasonlított Blériot 1909-ben elkészült repülőgépehez, sőt a fontosabb részlet jelentős mértékben tökéletesebbek voltak amál.

(Folytatás a 4-ik oldalon.)

A politechnikai oktatás eredménye Pankotán

Az elmúlt tanévben iskolánk munkaközössége különös gondot foglalkozott a politechnikai oktatás kérdésével. A gyakorlati órákon igyekeztünk minden lehetőséget felhasználni arra, hogy a tanulók megismerjék a technika alapelemeit és alapvető mezőgazdasági ismereteket sajátítsanak el. Sajnos, a terem és a megfelelő eszközök hiánya miatt nem tudunk elegendő fémipari és faipari ismereteket nyújtani tanulóinknak, bár e hiányosságokat többszöri gyárlátogatással pótolni igyekeztünk. Előzetes megbeszélés alapján a helyi bútorgyár gép-

műhelybe, a különböző részlegekre s elmagyaráztuk a gyártási folyamatot.

Az iskola kertjében a tanulók Pechó Mária tanárnő vezetésével a tavasz folyamán elajándíthaták a mezőgazdasági ismeretek alapjait. A kísérleti kertről a tavaszi munkák megkezdése előtt pontos tervet készített a tanárnő, amelyben felosztotta a területet a különböző növényfajták között. Az elkészített terv alapján dolgoztak a tanulók, idejében elvégezték a veteményezést és a különböző mezőgazdasági munkákat.

Amellett, hogy a tanulók a növények fejlődését tanulmányozták és megfigyelték a növénygondozás módszereit, a kert hasznát is hozott: mintegy 2500 lej értékű termést takarítottunk be (paradicsomot, uborkát, káposztát, burgonyát, zöldbabot, zöldségféléket).

Az új tanévben felhasználva az elmúlt év tapasztalatait, igyekeztünk még jobb, még eredményesebb munkát végezni a politechnikai oktatás terén.

Szegedi Sándor,
tanár

KÖZLEMÉNYEK ÉS HIRDETÉSEK

Szakképzetlen munkásokat felvesz az aradi cukorgyár a gyártási idény tartamára

Jelentkezés naponta 7–16 óra között a gyár személyzeti osztályán.

egy pillanatra se felejtsek el...

Pronosport

Az aradi
LIBERTATEA Cipőgyár
GYÁRTMÁNYAI

AZ UJARADI
„REFACEREA”
állami ipari vállalat,
alkalmaz
KÉPESÍTETLEN
MUNKÁSNÓKET

A TARTOMANYI MUZEUM történelmi osztályai: a régészeti, az 1848/49 Forradalmi Múzeum, valamint a képtár román és az ujonnan szervezett magyar osztályai megtekinthetők: vasárnap, kedden és pénteken d. e. 10–13-ig, d. u. 17–20 óra között.

KÖZLEMÉNY

Az Aradraajoni Fogyasztási Szövetkezetek Szövetsége közli, hogy szeptember 21-én és 22-én az Arad-raajoni Vinga községben tartják a Fogyasztási Szövetkezetek az őszi nagyvásárt

DOLGOZÓ PARASZTOK! Vegyetek részt a nagyvásáron, ahol jó minőségben, gazdag választékban és hivatalos áron szerezhetitek be ruha-, lábbeli-, háztartási felszerelés, mezőgazdasági szerszám és gépszükségleteket!

Állami gazdaságok dolgozói, kollektivisták, mezőgazdasági társulások tagjai, egyéni termelők, legjobb körülmények között árusíthatják itt termékeiket!

Arad-raajon és más rajonok munkásai, Aradváros dolgozói, az őszi nagyvásáron alkalmatok van élelmiszerekkel, valamint mindenféle ipari termékkel ellátni háztartásotokat téli re!

Látogassátok az Arad-raajoni Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségének őszi nagyvásárát!

A CFR állomás lerakodója Vinga községben. Utiköltség Aradról Vingáig s vissza 6 lej.

FÜZETÉSEK

Ma, szeptember 17-én viszonylag hűvös idő várható, változó felhőzet. Mérsékelt északi szél. A hőmérséklet kissé csökken, napközben 16–20, éjjel 5–9 fok között.

A következő három napra várható időjárás: változó felhőzet, északnyugati szél, hűvös idő. A hőmérséklet csökken.

Már csak két nap választ el a Központi Lotto szeptember 20-i különleges húzástól, amelyen rendkívüli tárgyjutalmakat sorsolnak ki.

Anélkül, hogy a megszokott lottojegyek áránál többet kellene fizetni, ezen a húzáson a nyerők választása szerint négy tárgyeremény kategóriát sorsolnak ki.

A nyeremények között az alábbi tárgyak szerepelnek:

- Pannónia molorkerékpár
 - Bórhák motorkerékpárosok számára
 - Asztrahán és egyéb bundák
 - Televíziós készülékek
 - Magnetofonok
 - Keleti szőnyegek
 - 3 karikás aragáz-sütő tartanyai
 - Pingvin villamos jégsekrény
 - Varrógépek
 - Mosógépek
 - Arany Schaffhausen karórák
 - Rosenthal szervizek, stb., stb.
- Kérjük a Központi Lotto elárusító helyeken a húzási tájékoztatót.

N. A. Bulgaryin üzenete Menderesz török miniszterelnökhöz

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: N. Sz. Rizsov, a Szovjetunió törökországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szeptember 11-én meglátogatta Adnan Menderesz török miniszterelnököt és átadta neki N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének alábbi üzenetét:

Moszkva, Kremli, 1957. szeptember 10.

Tisztelt Miniszterelnök Ur!
A szovjet-török viszony alakulását érzett felelősség, valamint a viszony megjavításának szükségessége késztetett arra, hogy üzenettel forduljak Önökhöz:

Mint ismeretes, Törökország kormányja és a szovjet kormány az utóbbi időben több intézkedést tett a szovjet-török viszony megjavítása, valamint a két ország közötti baráti és együttműködési kapcsolatok és a kölcsönös bizalom megerősítése érdekében. Ezek hagyományos kapcsolatok voltak a múltban a Szovjetunió és Törökország között és mely meggyőződésünk, hogy megtekinthet mind a szovjet, mind a török nép lelkének. Mi tudjuk, hogy mindkét fél állandó erősítése szükséges, mindkét félnek kölcsönösen és őszintén hozzá kell járulnia mindannak a kiküszöböléséhez, ami akadályozza kapcsolataink megjavulását. Figyelembe vesszük továbbá, hogy a cél elérése időt igényel, mert fokozatosan lépésről-lépésre lehet csak előrehaladni.

A szovjet kormány reméli, hogy ebben a tekintetben a török kormány is ugyanezt a törekvést hatja át.

Erre vonatkozólag a szovjet kormány szeretné közölni szempontjait a török kormánnyal a Közel- és Közép-Keleten kialakuló helyzettel kapcsolatban.

Véleményünk szerint a Közel-Kelet térségében a második világháború után bekövetkezett változások lényege abban áll, hogy ott több önálló és független nemzeti állam létezik, amelyek állami függetlenségük megerősítésére törekednek és kétségkívül sikereket érnek el ezen a téren. Nincs okunk kétségbe vonni, hogy Egyiptom, Szíria, Szaudi Arabia, Szudán, Líbia és más, ebben a térségben lévő államok, a külső erőkre szembeszökő ellenére, végül is ki fogják vinni törvényes jogaik elismerését, mint ahogy ezt annak idején Törökország is kívánta.

Az ebben a térségben bekövetkező változások kétségkívül óriási, pozitív jelentőségűek ezen övezet valamennyi államára nézve, ugyancsak más bekezdésű államokra nézve is, mert az ott létrejött új államoknak — Egyiptomnak, Szíriának, Szudának, Líbiának és más államoknak — létrejöttük fűződik ez övezet békejének megőrzéséhez és megerősítéséhez, az egyetemes béke, az államok közötti együttműködés fejlesztéséhez. A Szovjetunió ugyanakkor az elvektől vezette, amelyekhez akkor igazodott, amikor Kemal Atatürk idején támogatotta Törökországot és összhangban az ENSZ alapokmányával, támogatja és támogatja az említett államok nemzeti törekvéseit, békés politikáit.

Jelen üzenetünkben, miniszterelnök ur, ismételt ki akarjuk jelen-

teni, hogy a Szovjetunió a Közel- és Közép-Kelet térségében nincsen különleges gazdasági, vagy másfajta érdekei és nem törekszik másra, mint arra, hogy elősegítse és megszilárdítsa a békét ebben a térségben. A Szovjetunió az a politikai érdeke, hogy a terület összes országai függetlenül és önállóan fejlődjenek, saját nemzeti érdekeiknek megfelelően.

Sajnos, nem minden nagy állam foglalkozik a közel- és közép-keleti országokkal olyan szempontból, amely az ENSZ elveiből és célkitűzéseiből fakad. Ellenkezőleg, egyesek közülük mindegyik az a szempont vezérel közel- és közép-keleti politikájukban, hogy anyagi előnyöket biztosítsanak maguknak, kihasználják a terület természeti kincseit. Ez azt eredményezte, hogy a térség népeivel való kölcsönös előnyös együttműködésre akarják alapozni, hanem a népek gyarmati kizsákmányolására. Egyes hatalmak durván beavatkoznak a közel- és közép-keleti államok ügyeibe, nem hajlandók figyelembe venni a bekövetkezett történelmi változásokat — s éppen ez a fő oka az ebben a térségben jelenleg tapasztalható veszélyes feszültségnek.

A szovjet kormány nem titkolhatja el a török kormány előtt, hogy aggódik az ebben a térségben most kialakuló helyzet, mindezek miatt pedig a szíriai helyzet miatt. Mint ismeretes, a maga független nemzeti politikáját védelmező Szíria és Egyiptom hosszabb idő óta durva külső nyomásnak — politikai, gazdasági és katonai nyomásnak — van alávétve. Az utóbbi hetekben a Szíria gyakorolt nyomás veszélyes méreteket öltött.

Henderson amerikai megbízott látogatása a múlt napokban a Közel- és Közép-Keleten nyilvánvalóan azt a célt szolgálta, hogy külső fegyveres beavatkozást szervezzon Szíria békéjébe. Mint köz tudomás, Hendersonnak az volt a megbízatása, hogy összeesküvést szervezzon Szíria ellen és hogy módot találjon Szíria nemzeti kormányának megdöntésére, az egész szíriai helyzet megváltoztatására, az amerikai nagy monopóliumok és a gyarmati hatalmak érdekeinek megfelelően.

Bizonyos amerikai körök a Szíria elleni fegyveres támadásra elsősorban a közel- és közép-keleti országokat, például Jordániát, Irakot, esetleg néhány más országot akarnak felhasználni. De ezek a körök kénytelenek számot vetni azzal, hogy az összes arab országok népe, kivétel nélkül úgy érzik, hogy nem kötik őket a bagdadi katonai naktum, nem oltathatják a gyarmatosítók szolgálatába szegődni, úgy, ahogy ezt néhány arab ország kormányja teszi. Ez országok népei szemmel láthatólag meg akarják szabadulni a gyarmati rendszertől, meg akarják védeni és szilárdítani függetlenségüket és szuverenitásukat.

Ezzel kapcsolatban — mint ahogy ezt a Szíria elleni katonai hadműveletek kibontakozása vonatkozó tervekben nyíltan kimondják — Törökországra is pontosan meghatározott szerep vár. Mi természetesen nem akarnánk ezt elhinni, de a helyzet annyira komoly, hogy helyvalónak tartottuk ebben a kérdésben a török kormányhoz fordulni

és közölni vele bizonyos szempontokat. Mélyen aggaszt bennünket, hogy egyes jelenségek arra vallanak, hogy Törökország vezetői — úgy látszik — hajlandók az efféle terveket támogatni. Nem titkoltuk el azt sem, hogy nagy aggodalommal értesültünk a török csapatösszevonásokról Szíria határán, valamint arról, hogy az USA fegyvereket küld Törökországnak a Szíria elleni támadás céljára. Vajon ilyen körülmények között nehéz-e megérteni, mi a csapatösszevonás célja egy szémszerű kis ország határán, miért folyik ellene koholmányokkal teletűzdelt rágalomhadjárat és provokáció?

Meggyőződésünk, Miniszterelnök Ur, hogy Ön egyetért azzal, hogy mindezek az események korántsem közömbösek a Szovjetunió számára. Tekintettel arra, hogy a Közel- és Közép-Kelet a Szovjetunió határai közelében terül el és figyelembe véve állami biztonságának érdekeit, a Szovjetunió természetesen nem hagyhatja figyelmen kívül az események ilyen irányú alakulását, ami ebben a térségben fegyveres kirobbanásához vezethetne, annál is inkább, mivel a béke felállításának veszélye nem korlátozódna csupán erre a területre.

A szovjet kormány úgy véli, hogy az összes bekezdésű államok kötelesek megakadályozni az események ilyen veszélyes alakulását. Ezért a leghatározottabban azzal a felhívással fordul a török kormányhoz, hogy a közel- és közép-keleti béke, valamint az egyetemes béke érdekében ne vegyen részt egy olyan veszélyes következményekkel járó akcióban, mint a Szíria elleni fegyveres beavatkozás, segítse elő a közel- és közép-keleti események nem kívánatos kibontakozásának megakadályozását, egy fegyveres viszály kibontakozásának elhárítását ebben a térségben. De nemcsak a Szovjetunió, hanem sok más ország is aggódik a Szíria körül kialakuló veszélyes helyzet miatt.

Amikor pedig török csapatok összevonásáról érkeznek hírek a török — szíriai határon, természetesen feltesszük a kérdést: hogyan éreznék magukat a törökök ha országuk határán idegen csapatokat vonnának össze?

Mély meggyőződésünk, hogy Törökország nagy szerencsétlenségét zúdította önmagára, ha követné azoknak az idegen köröknek a tanácsát, amelyeknek egyáltalán nem érdekük a közel- és közép-keleti béke megőrzése és amelyeket csupán az országok gazdaságának kizsákmányolásából származó profitjuk érdek. Meggyőződésünk, hogy a Szíria elleni katonai hadműveletek, a közel- és közép-keleti háború kirobbanása esetén, Törökország számára kétségkívül csak szenvedést jelentene részvétel az agresszióban. S helyzete ebben a térségben elkerülhetetlenül meggingana. Figyelembe kell venni azt is, hogy milyen földrajzi körülmények között robbanna ki a viszály Törökország részvételével.

Véleményünk szerint veszélyes az a számítás, mely szerint a Szíria elleni katonai kaland mindenképp lokalizálható. A történelem számos olyan példát ismer, amikor az agresszor könnyű győzelem reményében kezdte el a háborút, és arra számított, hogy azt bizonyos határok közé szoríthatja. De terveik nem valósultak meg. Mind az első, mind a második világ-

háborút az agresszorok helyi katonai hadműveletekkel kezdték. Köztudomású azonban, milyen súlyos következményekkel jártak ezek a háborúk nemcsak az agresszorokra, hanem az egész emberiségre nézve.

Ugy hiszem Miniszterelnök ur, Ön egyetért velünk abban, hogy figyelembe véve a jelenlegi nemzetközi helyzetet és különösképpen a hadi technika fejlettségét, napjainkban nagymértékben fokozódott az a veszély, hogy a helyi jellegű katonai viszály nagy háborúvá szélesedhet. Egy körülzárított területen megindított hadművelet, bármikor nagyszabású konfliktussá alakulhat. Akkor azonban már nehéz lesz az akciót csupán az illető területre korlátozni.

Ezért nagy felelősséggel tartoznak a kormányok vezetői a béke megőrzéséért, és azért, hogy az államok szigorúan tartsák tiszteletben az ENSZ alapokmányban vállalt kötelezettségeiket, amelyek megtiltják az államoknak, hogy erőszakhoz, vagy erőszakkal való fenyegetéshez folyamodjanak nemzetközi kapcsolataikban. Egyszerűsített nincs semmi értékű azoknak az olcsó módszereknek, amelyekkel most igazolni próbálják a Szíria ellen tervezett hadműveleteket — nyilvánvalóan hamis hírek terjesztésének a kis szíriai állam állítólagos agresszív szándékairól, — amikor pedig Szíria csupán nemzeti jogait és függetlenségét védelmezi.

Higgye el Miniszterelnök ur, hogy senki sem veheti komolyan azokat a céltázas állításokat, amelyek szerint Szíria veszélyeztetné bármelyik közel- vagy közép-keleti állam biztonságát. Nem tartjuk valószínűnek, hogy maguk az illetők is elhiszik azt, amit állítanak.

Belejezől, Miniszterelnök ur, a szovjet kormány nevében ismételtelen szeretnénk biztosítani a török kormányt arról, hogy a Szovjetunió őszinte és forró óhaja, hogy jobarárt és jószomszédi viszonyt tartson fenn Törökországgal.

Visszaemlékezünk arra az időszakra, amikor Kemal Atatürk a mai Törökország megalapítója, bátran magára emelte a független Törökország zászlaját, amely akkor az egész Keletet beragyogta, mint a keleti népek szabadságának és függetlenségének jelképe; abban az időben a Szovjetunió volt az első, amely hű barátai jobbot nyújtott Törökországnak, sőt az akkori körülmények között minden lehető segítséget és támogatást megadott neki. Abban az időszakkban a szovjet-török barátság fontos tényező volt a közel- és közép-keleti béke megszilárdításában, valamint a független török állam megerősítésében. Tisztelettel és teljes megértéssel adózunk a dicsőséges hagyományoknak, amelyekre jól emlékszünk és amelyeket szeretnénk folytatni. Jelen üzenetünk a Törökországnak és a török nép iránti jóérzés, valamint a közel- és közép-keleti béke megőrzéséért és megerősítéséért való aggodalom diktálja.

Reméljük, hogy a török kormány teljes figyelemmel megvizsgálja a fent kifejtett szempontokat. Ami bennünket illet, hajlandók vagyunk tanulmányozni a török kormánnyal a közel- és közép-keleti béke és biztonság megőrzésével kapcsolatos szempontjait, mert ez a kérdés jelenleg igen nagyfontosságú az általános, tartós béke biztosítása szempontjából.

Mély tisztelettel
N. BULGARYIN

Legújabb táviratok

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából közzétett tézisek

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Pravda szeptember 15-i számában közli a „Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából (1917–1957) közzétett tételeket. A tételeket a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának propaganda és agitációs osztálya és az SZKP Központi Bizottsága mellett működő Marx-Engels Intézet dolgozta ki.

A dokumentum bevezető részében hangsúlyozza, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom teljesen szétosztotta azt a reakciós legendát, amely szerint a népi tömegek képtelenek az állam vezetésére. A szovjet állam negyven évi fennállása bebizonyította, a dolgozó tömegek nemcsak, hogy képesek a régi rothadt társadalmi rend szétzúzására, hanem új, szocialista társadalmi és államrendszer építésére is és hogy rövid történelmi időszerűsége alatt legyőzték a gazdasági és műszaki hátramaradottságot magasztaló, színvonalú nemzetgazdaságot létesítettek, bevezették és fejlesztették a szocialista demokráciát — a demokrácia magasabbrendű formáját — s a történelem folyamán példátlanul álló baráti és testvéri kapcsolatokat létesítettek a különböző nemzetiségek között, millió és millió embert öntudatos történelmi alkotásra ébresszenek.

Eppen ezért az Októberi Forradalom jellegénél és célkitűzéseinél fogva igazán népi forradalom és az emberiség történetének valamennyi forradalmi között a legnagyszerűbb.

A tételek a következő fejezetekre oszlanak: „A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme és a proletárdiktatúra uralomra jutása a Szovjetunióban”, „A szocializmus építése a Szovjetunióban — az Októberi Forradalom eredménye”, „A szovjet nép hőstettei a Nagy Nemzetvédő Háborúban”, „A szocialista építés a háború utáni időszakban és a Szovjetunió feladatai a kommunizmusért folytatott harcban”, „A Kommunista Párt — a szovjet nép győzelmeinek vezetője, sugalmazója és szervezője”.

Bőven foglalkoznak a tételek a Szovjetunió külpolitikájával és a népek békeharcaival. Ebben a fejezetben a többi között a következőket hangsúlyozzák: „A Szovjetunió az eltelt negyven év alatt a nemzetközi politika határozott tényezőjévé vált. A Szovjetunió nemzetközi helyzete nemcsak azért tartós és rendíthetetlen, mert lenyűgöző gazdasági és katonai erők felett rendelkezik, hanem, mert a szovjet álláspontra külpolitikai kérdésekben mindig azonos volt valamennyi ország széles népi tömegeinek állásponjtával. Így a népi tömegek kívánságára terjesztették elő az atomfegyver tiltására irányuló szovjet követelést és a népi tömegek határozottan támogatták ezt. A sokszáz millió ember által aláírt és az atomfegyver tiltását követelő stockholmi felhívás bebizonyította, hogy milyen helyes és szükséges volt ez a szovjet javaslat. A népi tömegek akaratával számolva, a Szovjetunió javasolta az atom- és hidrogénfegyver betiltását és hogy azonnal vessenek véget a fegyverekkel való kísérletezéseknek. Az atom- és hidrogénfegyverekkel való kísérletek beszüntetéséért folyó mozgalom jelenleg az összes országokat átfogja, valamennyi népi rétegek — beleértve a legnagyobb tudósokat — határozottan igazolják a szovjet kezdeményezést jelleget és igazságát.

A Szovjetunió harca a békéért, a különböző rendszerű országok közötti békés együttélés és gazdasági verseny nem választható el és valóban elválaszthatatlan a népeknek, a béke fenntartásáért és megerősítéséért vívott harcától, mivel valamennyi ország dolgozóit békét akarnak, a fegyverkezési verseny megszüntetését óhajtják és ez természetesen a katonai kiadások terhének csökkentéséhez és a népek jólétének növekedéséhez vezet. A tartós béke megfelel az emberiség tulajdoni többsége létezésének, függetlenül a társadalmi rendszerükről, politikai meggyőződésükről és vallási felfogásukban megnyilvánuló különbségektől.

A széles népi tömegek bekvájára napjainkban hatalmas „békeövezet” kialakulásához vezetett. Ez az övezet magában foglalja mind a szocialista államok, mind pedig az európai és ázsiai bekezdésű nem-szocialista államok mintegy másfél milliárd fős lakosságát. Kivétel nélkül valamennyi országban széles körben terjed a békeharcosok mozgalma, napjaink leghatalmasabb és legszertelebbről mozgalmainak egyike.

A háború jelenleg nem jelent végzetes elkerülhetetlenséget. A támadó háborúban és a fegyverkezési hárszában érdekelte monopóliumoknak, az imperialista reakció sötét erőinek ellenállnak azok az államok és népek, amelyeket az a nemes feladat heví, hogy megőrizze a katonai kalandok szervezőit és megvédje az emberiséget az új áldozatoktól és kiszármíthatatlan pusztulástól. A szocialista világrendszert megerősödése, a szocialista államok következetes békepolitikája, a békeharcosok mozgalmának hatalmas növekedése, guzba köti az agresszorok kezét, megnehezíti egy új háború kirobbanását.

Am, ha az imperializmus erői mégis egy új világháborút merészkednének kirobbantani, a népek felháborodásába és ellenállásába fognak ütközni, ami az egész tőkésrendszer végleges csődjéhez vezet.”

A tételek utolsó fejezete a Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak az emberiség történelmi végzetére gyakorolt befolyásával foglalkozik.

A rakétarepülés úttörője

K. E. Ciolkovszkij születésének 100. évfordulójára

(Folytatás a 3. oldalról)

Ciolkovszkij előre látta a könnyű belsegű benzinturbinák fejlődésének jelentőségét a repülés tökéletesítés szempontjából. Ezt az előrelátását azonban a cári önkényuralom feltevélei közepette nem tudta gyümöcsöztetni.

Fáradhatatlan szelleme azonban tovább kutatott és olyan irányba fordult, amelyet akkor a tudósok többsége „fantazmagóriának” tartott. Ciolkovszkij munkásságának éppen ez az a legidősebb része, amikor a korszerű technika és tudomány — a nagy orosz tudós és feltaláló nyomdokain haladva — olyan bűvölő eredményeket ért el a legkorszerűbb repülési árt — a rakétarepülés terén. K. E. Ciolkovszkij 1903-ban megjelent könyvében elsőként tanulmányozta a rakétarepülés törvényeit és közölte egy folyékony üzemanyaggal működő, bolygóközi repülésre alkalmas rakéta tudományosan kidolgozott tervét.

Természetes, hogy Ciolkovszkij tudományosan megapozott, de abban a korban még fantasztikusnak tűnő elképzeléseit — a többlépcsős rakétáról, a bolygóközi repülésről, a mesterséges holdakról — a vas-kalapos tudomány gunyos fölénnyel, vagy legjobban esetleg kétkedéssel fogadta.

A legutóbbi évek és hónapok tudományos eredményei azonban fényesen igazolták a nagy orosz tudós zseniális jövőbelátását. A rakétarepülés már megvalósult, a mesterséges földközeli felbocsátá-

sára rövidesen sor kerül és a bolygóközi repülést is már csak egy lépés választja el.

A TASZSZ-iroda ez év augusztus 27-i közleménye, amely hírt adta a szovjet interkontinentális rakéta sikeres kipróbálásáról, nemcsak a szovjet tudományos technika nagy-szerű új eredményeit dicséri, de dicséri azt az orosz tudóst is, aki több, mint fél évszázaddal ezelőtt lefektette ennek a bámulatos eredménynek az alapjait.

A cári Oroszország hivatalos körének nemtörődömségével, rossz-akarattal harcoló tudós élete utolsó éveiben megismerhette a szovjet hatalom messzemenő támogatását. Ezért írhatta élete alkonyán: „Egész életemben arról álmodoztam, hogy munkásságom legalább valamennyire előbbrevigye az emberiséget.

A forradalomig ez az álom nem valósulhatott meg. Csak a szovjet hatalom, a kommunista párt nyújtott munkámhoz hathatós segítséget.

De életemben mindig éreztem a néptömegek szeretetét és ez új erőt adott munkám folytatásához...” Születésének 100. évfordulóján a nagy tudósnak és feltalálónak, a példamutatóan kitartó és szilárd jellemű embernek kijáró tisztelettel emlékezzünk meg szerle a világon K. E. Ciolkovszkijról mindazok, akik — az ő példájára nyomán — a tudományt az emberiség javára akarják fordítani.

Szabó Mária

A szavazógép ismét működött — Az ENSZ közgyűlésének XII. rendes ülészaka napirendjére tüzték az ugynevezett „magyar kérdés” vitáját

Az ugynevezett magyar kérdés ügyében összehívott rendkívüli ENSZ közgyűlés szeptember 13-i ülésén A. A. Szaboljev szovjet küldött hangsúlyozta, hogy semmiféle fogással, semmiféle hangzatos szöveggel nem lehet elkerülni azt a közismert tény, hogy 1956 októberében

és novemberében Magyarországon a külső ellenséges erők által sugalmazott és szervezett ellenforradalmi felkelés volt.

A szovjet küldött hangsúlyozta: a határozattervezet szerzői azt remélik, hogy az ugynevezett magyar kérdésnek a közgyűlés 12. ülészaka történeti beiktatásával megakadályozhatják az ülésszak tényleges munkáját.

Miután a felszólalásra jelentkező összes küldött elmondották beszédeiket, ráérték a szavazásra. A határozattervezet jóváhagyja az ötös bizottság „Jelentésében” foglalt rágalmozó állításokat. Mint ismeretes, ez a jelentés a magyar nép árulónak hamis nyilatkozata alapján készült; a határozattervezet „elíteli” a Szovjetuniót, amiért segítséget nyújtott Magyarországnak az ellenforradalmi puccs elfojtásában; a tervezet kifejezésre juttatja azt a szándékot, hogy tovább folytassák a beavatkozást a Magyar Népköztársaság belügyeibe. Az amerikai tervezet javasolja, hogy Wan Wavthayakon tháiföldi küldötlet nevezze ki a közgyűlés magyar kérdéssel foglalkozó különleges megbízottjává és

„Légüres tér” a Közép-Keleten

Nuri Szaid Dulleshez: — Az iraki „légüres tér” miatt nem kell férdőznia. Arról én gondoskodom!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom

Dózsa György: szeptember 22-ig CAMELIA (mexikói film) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák, Délelőtt 10 és 12 órák után.

N. Balcescu: szeptember 22-ig MEGCSALVA A HALÁLIG (német film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák, 11 órák után.

I. L. Caragiale: szeptember 22-ig: JONAPOT, ELEGANT! (Olasz film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák, 11 órák után.

Herbák János: szeptember 22-ig: EGY IGAZ EMBER TÖRTÉNETE (szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Ijusági mozi: szeptember 17 és 18-án: NŐI TORNA EURÓPA BAJNOKSÁG. — VARAZSSZEM. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Solidaritatea (Gáj): szeptember 18-ig: GYERMEKTOLVAJOK (angol film). Előadások hétköznap: 5 és 7 órák, vasárnap 3, 5 és 7 órák. Délelőtt 11 órák után.

Maxim Gorkij mozi (Mikela): szeptember 18-ig: A VARSÓI IFJUSÁGI TALÁLKOZÓ (szovjet film). Előadások hétköznap: 5 és 7 órák, vasárnap 3, 5 és 7 órák. Délelőtt 11 órák után.